

ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๖ (พ.ศ. ๒๕๓๐ - ๒๕๓๕) ได้เปิดโอกาสในการส่งออก ซึ่งเกิดจากการทำนโยบายค่าเงินการที่เหมาะสม ประกอบกับตลาดสำคัญในระบบการค้าของโลก เริ่มมีมาตรการจำกัดสินค้าของประเทศผู้นำเข้า โอกาสในการแข่งขันของไทยในตลาดโลกก็ยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังมีการคาดการณ์เศรษฐกิจว่าการขยายตัวคงจะไม่สูงเท่าเดิม เพราะสภาพเศรษฐกิจได้เพิ่มจนถึงจุดอิ่มตัวแล้ว และการปรับตัวของอัตราดอกเบี้ยยังมีแนวโน้มที่สูงอยู่

๒) ผลผลิตรวมรวมระดับประเทศและภาค จากตารางที่ ๕ เมื่อเปรียบเทียบร้อยละของประชากรและผลผลิตรวมรวมระหว่างภาคต่างๆ ภาคที่มีค่าร้อยละของผลผลิตรวมรวมมากกว่าการร้อยละของประชากร ซึ่งแสดงถึงความได้เปรียบในการพัฒนาในปี ๒๕๒๔ ได้แก่ กรุงเทพฯ และปริมณฑล ภาคที่มีค่าความแตกต่างมาก คือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และภาคใต้ ส่วนภาคที่มีค่าระบบการพัฒนาปานกลาง คือภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันออก

ตารางที่ ๕ แสดงมูลค่าร้อยละและอัตราเพิ่มของผลผลิตรวมรวมของประเทศและภาค

พื้นที่	มูลค่าผลผลิตรวมรวม		ร้อยละ		อัตราเพิ่มคอปปี
	๒๕๒๓	๒๕๒๔	๒๕๒๓	๒๕๒๔	
รวมทั้งประเทศ	๒๙๒,๘๙๖.๕	๓๓๘,๓๖๑.๑	๑๐๐	๑๐๐	๕.๒๘
ภาคกลาง	๑๒,๓๘๓.๓	๑๖,๓๓๐.๙	๔.๓๓	๔.๘๓	๕.๕๓
ภาคตะวันออก	๑๓,๓๒๒.๖	๒๓,๙๘๖.๖	๖.๐๕	๖.๓๓	๖.๒๔
กทม. และปริมณฑล	๑๓๐,๓๓๖.๐	๑๖๓,๓๓๔.๕	๔๔.๕๑	๔๘.๑๙	๕.๑๒
ภาคเหนือ	๓๓,๒๓๒.๑	๔๙,๖๙๘.๓	๑๒.๓๒	๑๓.๑๒	๕.๙๒
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๒๐,๓๐๒.๘	๒๓,๓๙๖.๕	๖.๙๓	๖.๙๓	๖.๐๓
ภาคตะวันออก	๔๔,๕๓๔.๑	๕๓,๒๓๔.๕	๑๕.๒๒	๑๕.๑๑	๕.๑๓
ภาคกลาง	๒๙,๖๖๑.๖	๓๕,๘๙๙.๕	๑๐.๐๖	๙.๘๘	๔.๐๓

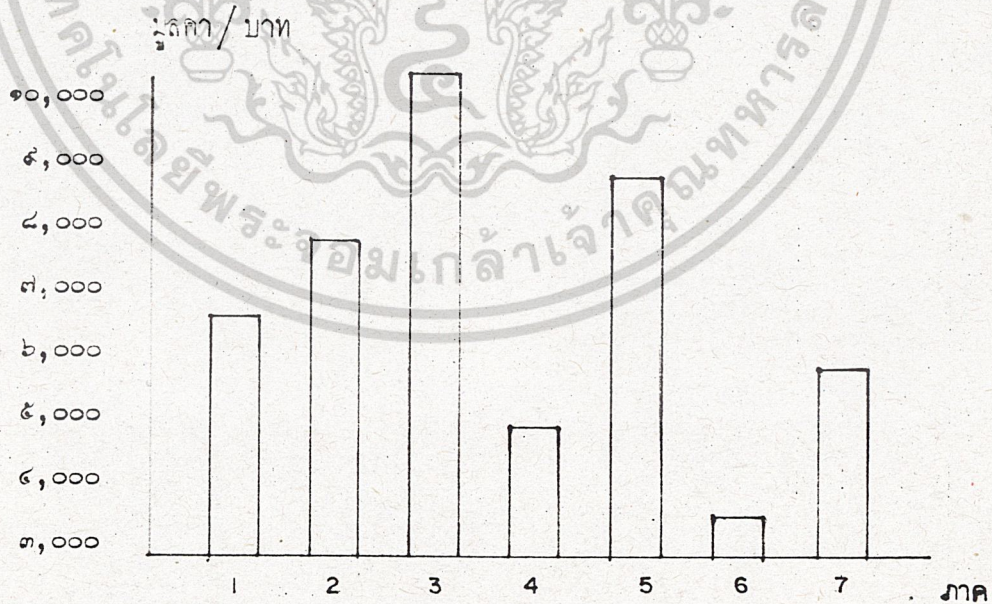
ที่มา กองบัญชีประชาชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

๓) รายได้เฉลี่ยต่อบุคคลระดับประเทศและภาค จากแผนภูมิที่รายได้เฉลี่ยของ บุคคลของประเทศ มีค่าเท่ากับ ๓,๓๒๐ บาท ภาคที่มีรายได้เฉลี่ยต่อบุคคลสูงกว่าค่าเฉลี่ย ของประเทศ คือ กรุงเทพฯ และปริมณฑล เท่ากับ ๒๐,๘๑๒ บาท รองลงมาได้แก่ภาคตะวันออก เท่ากับ ๖,๘๒๒ บาท จากค่าเฉลี่ยถ้าจะดูจากสาขาการผลิตแล้ว ภาคที่มีรายได้เฉลี่ย สูงมักจะมีธุรกิจสาขาการผลิตทางการอุตสาหกรรม การค้าส่ง และค้าปลีก อยู่ในระดับสูง

๔) สภาพการทองเที่ยวโดยทั่วไป จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจ ฉบับที่ ๕ ได้ตั้งเป้า หมายจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศสูงขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๘.๕ คอปี (ปี ๒๕๒๕ -๒๕๒๙) จากภาวะมีเมฆหนทางเศรษฐกิจทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวในปี ๒๕๒๖ ต่ำกว่าเป้าหมาย จาก แผนพัฒนาเศรษฐกิจ ฉบับที่ ๕ มาสู่ฉบับที่ ๖ (ปี ๒๕๓๐ - ๒๕๓๔) ได้ตั้งเป้าหมายว่าจำนวน นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศจะสูงขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๖.๕ คอปี ในปี ๒๕๓๐ ปรากฏว่ามีจำนวน นักท่องเที่ยวจำนวน ๓,๔๘๒,๙๕๔ คน ซึ่งมีอัตราเพิ่มจากปี ๒๕๒๙ ร้อยละ ๒๓.๕๙ ทำให้เกิด ผลทางเศรษฐกิจ คือ มีรายได้จากการท่องเที่ยวเท่ากับ ๕๐,๐๒๔ ล้านบาท จนถึงปี ๒๕๓๐ จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นเป็น ๔,๒๓๐,๓๓๓ คน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๑.๘๓ ทำรายได้ถึง ๗๘,๕๘๙ ล้านบาท มีมูลค่าเพิ่มจากเดิมร้อยละ ๕๓ และยังมีแนวโน้มที่จะเพิ่มมากขึ้นต่อไป

แผนภูมิที่๓ แสดงรายได้เฉลี่ยต่อบุคคลของภาค

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

๑. ภาคกลาง
๒. ภาคตะวันออก
๓. กรุงเทพฯ และปริมณฑล
๔. ภาคเหนือ
๕. ภาคตะวันออก
๖. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
๗. ภาคใต้

๒.๓.๒ หงศานเศรษฐกิจระดับภาคกลาง

๑) ผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด ภาคกลางเป็นภาคที่มีเศรษฐกิจอยู่ในขั้นปานกลาง โดยเปรียบเทียบดูจากรายได้หัวเฉลี่ยต่อบุคคล ผลิตภัณฑ์มวลรวมของภาคกลางมีมูลค่า ๑๖,๓๗๐.๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๔.๔๒ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมที่สุดคือ จังหวัดสระบุรี มีมูลค่า ๔,๓๖๕.๑ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๕๑ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคกลาง รองลงมาคือ จังหวัดลพบุรี คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๑๑ และจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นอันดับที่ ๓ มีมูลค่า ๓,๑๒๗.๒ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๘๘ ของผลิตภัณฑ์ภาคกลาง และถ้าแยกพิจารณาเป็นรายสาขาจะเห็นว่ารายได้สัดส่วนของภาคเกษตรกรรมเป็นร้อยละ ๓๓.๒๐ ซึ่งมากที่สุด สาขาการบริการ ร้อยละ ๓.๔๔ สาขาอุตสาหกรรม ร้อยละ ๑๓.๓๖ และสาขาที่รองมาจากภาคเกษตรกรรมคือ ภาคการค้าส่งและค้าปลีกมีสัดส่วนร้อยละ ๑๖.๒๕ จากตัวเลขดังกล่าวจะเห็นว่า การเกษตรกรรมยังมีบทบาทที่สูง คือมีมูลค่ามากที่สุด โดยมีการค้าส่งและค้าปลีกเข้ามามีบทบาทมากขึ้น ส่วนการบริการและอุตสาหกรรมยังอยู่ในระดับที่ดิ่งที่คือมีอัตราการเพิ่มอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน

๒) โครงการผลิตรายสาขา แยกพิจารณาออก ๓ สาขา ดังนี้

(๑) สาขาเกษตรกรรม เป็นสาขาการผลิตที่มีมูลค่ามากที่สุดของภาค คือ คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๒๐ ของทั้งหมด มีมูลค่าเท่ากับ ๕,๕๖๘.๔ ล้านบาท ถ้าพิจารณารายจังหวัด จังหวัดที่มีผลิตภัณฑ์สาขาเกษตรกรรมสูงที่สุดคือ จังหวัดลพบุรี มีมูลค่า ๑,๔๕๖.๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๑๖ รองลงมาได้แก่จังหวัดชัยนาท มีมูลค่า ๑,๑๓๖.๕ ล้านบาท คิดเป็น

ร้อยละ ๒๐.๔๐ และจังหวัดสระบุรี มีมูลค่า ๑,๑๑๔.๔ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๐๑ ส่วน
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีมูลค่า ๔๕๒.๔ ล้านบาท เป็นอันดับที่ ๔ ของภาคกลาง คิดเป็น
ร้อยละ ๑๕.๑๓

(๒) สาขาอุตสาหกรรม เป็นสาขาที่สำคัญสาขาหนึ่งของภาคกลาง
จังหวัดที่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์สาขาอุตสาหกรรมสูงสุดคือ จังหวัดสระบุรี มีมูลค่า ๑,๒๕๕.๑ ล้านบาท
คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๕๒ รองลงมาได้แก่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีมูลค่า ๗๐๒.๑ ล้านบาท
คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๔๒ และจังหวัดสิงห์บุรี มีมูลค่า ๑๕๐.๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๔.๒๓
สาขาอุตสาหกรรมของจังหวัดในภาคกลางนั้นจะรวมตัวอยู่ที่สระบุรีกับพระนครศรีอยุธยาเป็น
ส่วนใหญ่ คิดเป็นอัตราร้อยละ ๕๔.๕๕ ส่วนจังหวัดอื่นมีอยู่เพียงเล็กน้อยเท่านั้น

(๓) สาขาการค้าส่งและค้าปลีก เป็นสาขาที่มีความสำคัญเป็นอันดับ
ที่ ๒ ของภาค คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๒๕ จังหวัดที่มีมูลค่าสาขาการค้าส่งและค้าปลีกมากที่สุด
คือจังหวัดสระบุรี มีมูลค่า ๗๖๖.๒ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๑๐ รองลงมาได้แก่จังหวัด
สระบุรี มีมูลค่า ๕๓๖.๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๕๔ และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
มีมูลค่า ๔๒๕.๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๗๓

(๓) รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อบุคคล รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อบุคคลของภาคกลางมีค่า
เฉลี่ยเท่ากับ ๖,๔๖๒ บาท จังหวัดที่มีรายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อบุคคลสูงกว่าค่าภาค คือจังหวัดสระบุรี
เท่ากับ ๙,๕๔๔ ซึ่งถ้าจะดูจากสาขาของผลิตภัณฑ์จะเห็นได้ว่า มูลค่าผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
สูงมาก สูงกว่ามูลค่าผลิตภัณฑ์ทางคานอื่นของทุกจังหวัดในภาคกลาง รองลงมาได้แก่จังหวัด
สิงห์บุรี เท่ากับ ๖,๔๖๕ บาท และจังหวัดชัยนาท เท่ากับ ๖,๕๔๐ บาท

๒.๔ การศึกษาและรวบรวมข้อมูลทางกายภาพ

๒.๔.๑ กายภาพระดับประเทศ

๑) สภาพทางภูมิศาสตร์

(๑) ที่ตั้ง

ประเทศไทยตั้งอยู่ในทวีปเอเชียทางก้นทิศตะวันตกเฉียงใต้ เขตอัน
ระหว่างเส้นรุ้งที่ ๕ - ๒๑ องศาเหนือกับเส้นแวงที่ ๙๐ - ๑๐๖

องศาตะวันออก

(๒) พื้นที่

ประเทศไทยมีพื้นที่โดยประมาณ ๕๑๔,๐๐๐ ตารางกิโลเมตร โดยมี
ส่วนกว้างที่สุด ๙๓๐ กม. ส่วนยาวที่สุด ๑,๖๒๐ กม. ส่วนที่แคบที่สุด
ของคอคอกระ ๖๔ กม.

(๓) อาณาเขต

พื้นที่ของประเทศไทยแบ่งออกเป็น ๖ ภาค และแบ่งจังหวัดออกเป็น
๙๓ จังหวัด โดยมีอาณาเขตติดต่อกับประเทศข้างเคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับประเทศพม่าและลาว
ทิศใต้	ติดต่อกับประเทศมาเลเซีย
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับประเทศกัมพูชาและลาวไทย
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับประเทศพม่าและมหาสมุทรอินเดีย

๒) ลักษณะภูมิประเทศ

โครงร่างและลักษณะภูมิประเทศของไทย แบ่งออกเป็น ๕ เขตใหญ่ๆ ดังนี้

(๑) ที่ราบลุ่มน้ำตอนกลาง แบ่งออกได้เป็น ๒ ลุ่ม คือ

ก. ที่ราบลุ่มตอนกลาง

ข. ที่ราบลุ่มกอนบนและบริเวณชายฝั่งของตอนกลาง

ภายในเขตบริเวณที่ราบลุ่มนี้ได้รับอิทธิพลจากแม่น้ำเจ้าพระยาซึ่ง
พัดพาโคลนตมมาทับถมในบริเวณนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(๒) บริเวณชายฝั่งตะวันออกเฉียงใต้ของอ่าวไทย
พื้นที่บริเวณนี้มีลักษณะเป็นลูกคลื่นหรือลูกฟูก เป็นเขาเตี้ยๆ ชายฝั่ง
ทะเลที่มีลักษณะเว้าแหว่ง เต็มไปด้วยเกาะน้อยใหญ่

(๓) ที่สูงภาคพื้นทวีป

ก. ทิวเขาและหุบเขาทางเหนือ

ข. ทิวเขาและหุบเขาทางตะวันตก

บริเวณที่สูงภาคเหนือ มีลักษณะเป็นหุบเขาและภูเขาสลับกันเป็นแนว
ยาวจากเหนือมาใต้ นับว่าเป็นบริเวณพื้นที่ที่เฉลี่ยแล้วสูงสุดของ
ประเทศ ส่วนบริเวณเทือกเขาทางตะวันตก ประกอบด้วยทิวเขายาว
ต่อเนื่องกันเป็นหลายทิว กั้นพรมแดนระหว่างไทยกับพม่าไป
ตลอดแนว ถึงแนวทิวเขาของคาบสมุทรภาคใต้

(๔) คาบสมุทรภาคใต้

มีลักษณะยาวและแคบ ยื่นลงไปในควมสมุทรอินเดีย และอ่าวไทย
แบ่งออกได้เป็น ๒ ส่วนดังนี้

ก. บริเวณชายฝั่งตะวันตก

ข. บริเวณชายฝั่งตะวันออก

ชายฝั่งตะวันตกมีทิวเขาชันชายทะเล ไหลทวีปแคบ มีลักษณะชายฝั่ง
จน มีเกาะอยู่ความชายฝั่งทะเล ห่างออกไปเพียง ๒๐ เมตร ก็จะ
เป็นทิวความลึก

(๕) ที่ราบสูงโคราช

อยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของไทย มีภูเขาที่ยกสูงขึ้นมาเปรียบ
เหมือนของของที่ราบสูง โดยหันด้านชันไปทางที่ราบภาคกลาง ส่วน
ทางด้านใต้หันด้านชันไปทางที่ราบคาบเขมร ที่ราบสูงนี้ลาดเอียงไป
ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้บริเวณลุ่มน้ำโขง

๓) ลักษณะภูมิอากาศ

ประเทศไทยมีลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ พัดผ่านในเกือบทุกฤดูกาลจนถึงเดือนกุมภาพันธ์ ทำให้อากาศเย็นและแห้ง

สำหรับลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้ ในระหว่างกลางเดือนพฤษภาคมจนถึงเดือนตุลาคม ลมมรสุมนี้จะนำกระแสอากาศอุ่นและชื้นจากมหาสมุทรอินเดียเข้ามาทำให้ฝนตกชุก นอกจากนี้ยังมีกระแสลมที่พัดจากทะเลจีนใต้เข้าสู่ลาวไทยทางทิศใต้ หรือตะวันออกเฉียงใต้ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์จนถึงเดือนเมษายน ซึ่งมีระยะที่มีอากาศร้อนและแห้งแล้งทั่วประเทศ

จากสภาพอากาศดังกล่าว จึงแบ่งลักษณะสภาพอากาศของประเทศไทยออกได้เป็น ๓ ฤดู คือ

(๑) ฤดูร้อน เกิดขึ้นประมาณเดือนกุมภาพันธ์ - เมษายน เป็นระยะที่ประเทศไทยมีอากาศร้อนอบอ้าวมาก

(๒) ฤดูฝน เริ่มประมาณเดือนพฤษภาคม-ตุลาคม โดยเฉพาะภาคกลาง ฝนจะตกชุกในเดือนสิงหาคมและกันยายน ส่วนภาคใต้ฝนจะตกชุกในเดือนตุลาคม สำหรับประเทศไทยมีค่าเฉลี่ยประมาณ ๑,๕๕๑ มิลลิเมตร

(๓) ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคม - มกราคม ฤดูหนาวในประเทศไทยมีลักษณะแตกต่างกันแต่ละภาค เพราะรูปร่างของประเทศไทยมีความยาวทางเมอริเดียน ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะได้รับอิทธิพลอากาศหนาวจากประเทศจีน

ส่วนภาคกลางและภาคใต้ไม่ค่อยหนาวมากนักเพราะอากาศเย็นถูกพัดผ่านมา ทำให้ความหนาวเย็นเบาบางลงไปบ้าง

๔) ทรัพยากรธรรมชาติ

ทรัพยากรธรรมชาติของประเทศไทย ที่สำคัญๆ ได้แก่ แม่น้ำ-ลำธาร ป่าไม้ แร่ธาตุ ซึ่งนับได้ว่ามีผลต่อการพัฒนาประเทศเป็นอย่างมาก แต่ในปัจจุบันทรัพยากรเหล่านั้นได้พียงทำให้เกิดผลทางก้ำกึ่งเศรษฐกิจ อันได้แก่ การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติให้เช่น แหล่งท่องเที่ยว และประกอบกับประเทศไทยเป็นประเทศที่มีประวัติศาสตร์อันยาวนาน และมีการสืบต่อประเพณีวัฒนธรรมต่างๆ มากมาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

๕) การใช้ประโยชน์ที่ดิน

ประเทศไทยนับได้ว่าเป็นประเทศเกษตรกรรม เพราะพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรม อาชีพส่วนใหญ่ของประชากรคือ การประกอบอาชีพทางการเกษตร ลักษณะการใช้ที่ดินขึ้นอยู่กับลักษณะของภูมิประเทศ

ภาคกลางของประเทศเป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา เป็นพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์มากที่สุด ประชาชนมีอาชีพเกษตรกรรมมากที่สุด

ภาคเหนือ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขา มีที่ราบลุ่มเล็กน้อย ผลผลิตทางการเกษตรที่เด่นชัด ได้แก่ ผลผลิตของพืชเมืองหนาว

ภาคใต้และภาคตะวันออก เป็นอาณาเขตที่ติดกับชายฝั่งทะเล ซึ่งมีลักษณะการใช้ที่ดินเป็นเกษตรกรรมส่วนหนึ่งของประชากรในท้องถิ่น แต่ประชากรอีกส่วนหนึ่งประกอบอาชีพประมง ซึ่งเป็นการส่งเสริมทางกานอุตสาหกรรม

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พื้นที่มีลักษณะที่ราบสูงคล้ายภูเขา คุณภาพของดินที่อากทั้งมีพื้นที่กว้างขวาง จึงทำให้อาชีพของประชากรต่างๆ ไม่ทั่วถึง นับได้ว่าเป็นภาคที่มีความแห้งแล้งมากที่สุด

๖) การคมนาคม

ลักษณะการคมนาคมแบ่งออกเป็น ๓ ประเภท ได้แก่

(๑) การคมนาคมทางบก

จากการที่ได้มีการพัฒนาสภาพความเป็นอยู่และวิวัฒนาการทางด้าน การคมนาคมขนส่ง จึงก่อให้เกิดการสัญจรทางบกโดยทางต่างๆ ปัจจุบันการสร้างถนนเชื่อมต่อกันจังหวัดต่างๆ นั้นสมบูรณ์มาก คือสามารถทำได้อย่างทั่วถึง และยังได้มีการพัฒนาขึ้น คือ การสร้างทางสายพิเศษเส้นต่างๆ เพื่อแบ่งเบาภาระการสัญจรของรถยนต์ อันส่งผลให้เกิดความสมบูรณ์ในการคมนาคมขนส่งทางบกชั้นสูงสุด

นอกจากนี้การคมนาคมทางบกที่สำคัญอีกประเภทหนึ่ง คือการคมนาคมทางรถไฟ ซึ่งเป็นบริการของรัฐ อีกทั้งยังมีการวางแผนนำระบบรถไฟฟ้าเข้ามาให้บริการในขนาดค่อนข้างใกล้อีกประการหนึ่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(๒) การคมนาคมทางน้ำ

เนื่องจากลักษณะทางภูมิประเทศของประเทศไทย จำแนกได้ ๒ ลักษณะ คือส่วนที่ติดทะเลและส่วนที่ไม่ติดทะเล การคมนาคมทางน้ำจึงแยกได้ ๒ ลักษณะอีก เช่นกัน ซึ่งได้แก่ การคมนาคมโดยใช้แม่น้ำ ลำคลอง ในส่วนที่ไม่ติดทะเล โดยมีแม่น้ำที่สำคัญหลายสายไหลมาบรรจบกันบริเวณภาคกลางของประเทศไทย จึงส่งผลให้ภาคกลางเป็นศูนย์กลางการคมนาคมทางน้ำ ซึ่งในปัจจุบันนี้ก็ยังมีการใช้กันอยู่ แม้ว่าบทบาทจะลดน้อยลงไปบ้างจากการพัฒนาทางหลวงและถนนสายต่างๆ

นอกจากนี้แล้วพื้นที่ส่วนที่ติดทะเล มีการคมนาคมขนส่งทางทะเลอีกทางหาก ทั้งคานาอ่าวไทยและมหาสมุทรอินเดีย ปัจจุบันประเทศไทยมีท่าเรือที่สำคัญ ๒ แห่ง คือท่าเรือคลองเตยและท่าเรือลัดทิพย์ และในอนาคตอันใกล้นี้ก็มีนโยบายสร้างท่าเรือน้ำลึกที่ภาคใต้ ซึ่งได้แก่ ที่สงขลาและกระบี่ อันจะส่งผลให้การขนส่งสินค้ารวดเร็ว พร้อมกับสามารถรองรับเรือเดินสมุทรที่เข้ามาเทียบท่าได้มากขึ้น

(๓) การคมนาคมทางอากาศ

จากสภาพที่ตั้งประเทศไทย เป็นศูนย์กลางบินในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ออกเฉียงใต้ จึงทำให้มีการส่งเสริมและพัฒนาการคมนาคมขนส่งทางอากาศเพิ่มมากขึ้น เช่น การจัดสร้างและขยายสนามบินต่างๆ ให้เป็นสนามบินนานาชาติ ทั้งอาจแยกรายละเอียดได้ดังนี้

ภาคกลาง คอนเมือง (กรุงเทพฯ)

ภาคเหนือ เชียงใหม่

ภาคใต้ สงขลา ภูเก็ต

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อุบลราชธานี

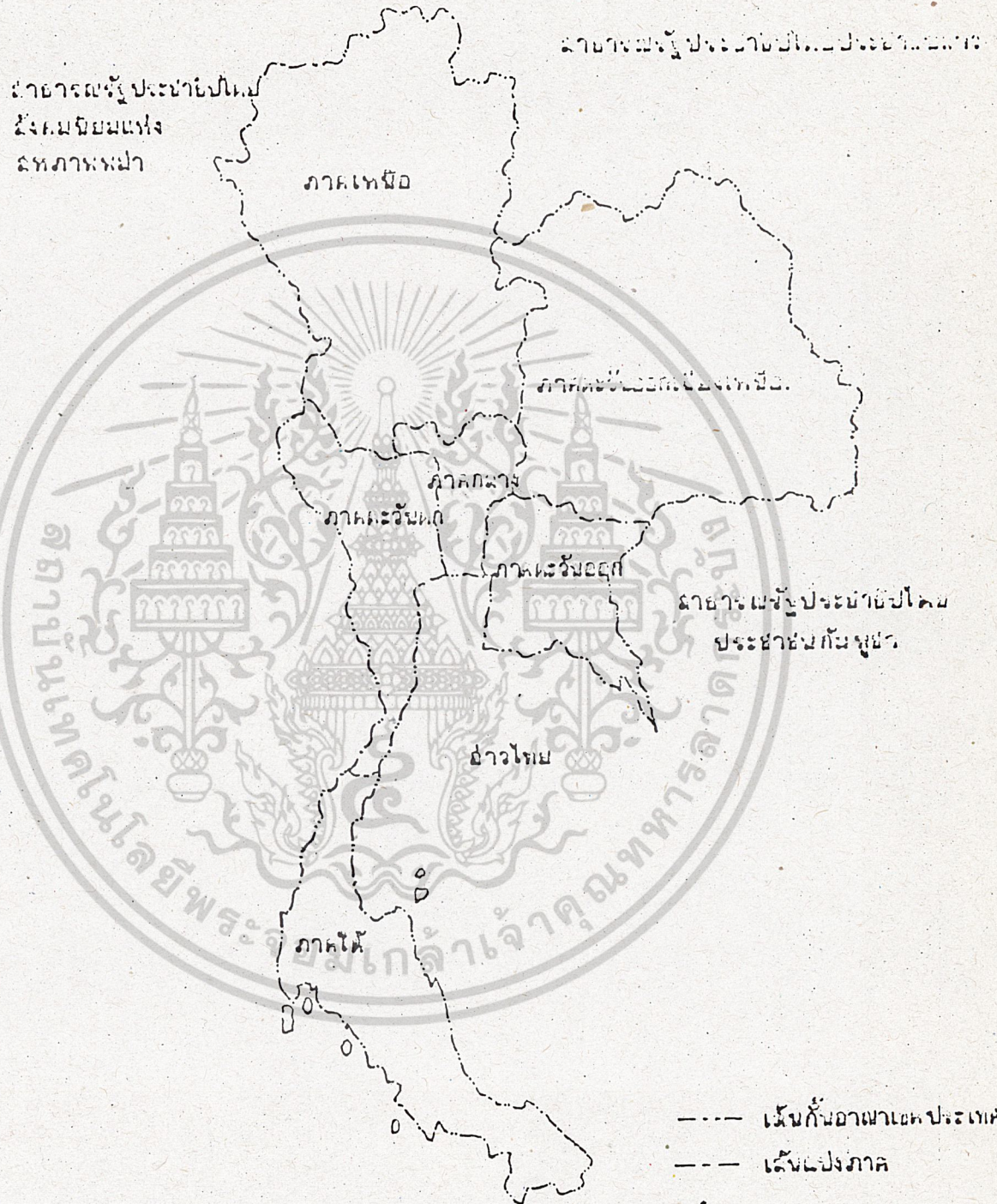
ภาคตะวันออก อู่ตะเภา (ชลบุรี)

นอกจากนี้ยังมีโครงการพัฒนาสนามบินอื่นๆ เพื่อให้ได้มาตรฐานทางการบริการ เพิ่มมากขึ้น ตามความต้องการในอนาคต

๓) สถานที่ท่องเที่ยว

ประเทศไทยเป็นประเทศที่อุดมไปด้วยทรัพยากรการท่องเที่ยว ซึ่งประกอบไปด้วยสถานที่ท่องเที่ยว กิจกรรมและวัฒนธรรม ประเพณีที่สะท้อนให้เห็นถึงอารยธรรมท้องถิ่นที่ติดลักษณะเด่น คือถูกความสนใจของนักท่องเที่ยว โดยแบ่งแยกตามลักษณะและความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ ๓ ประเภทคือ

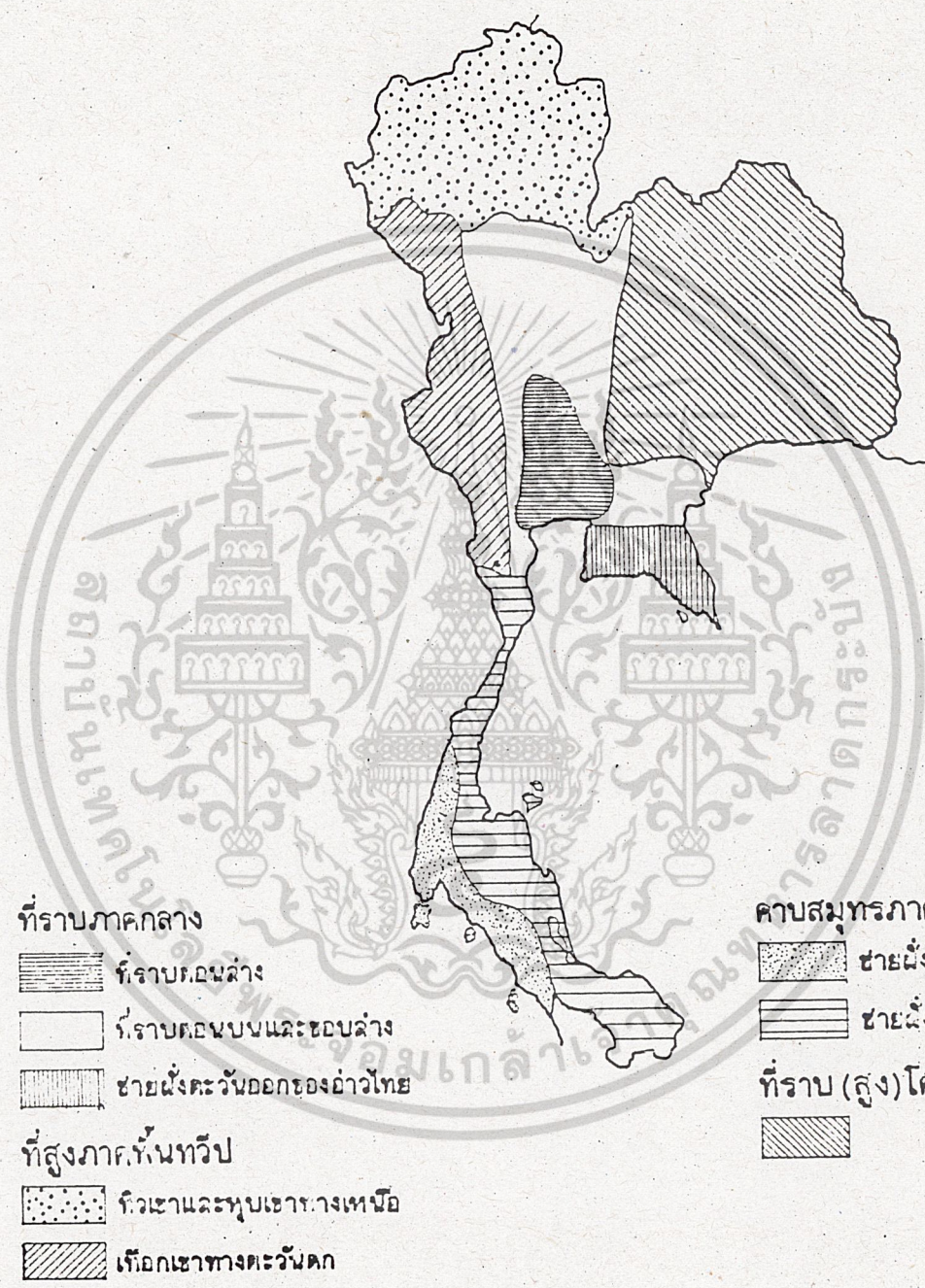
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจัดทำขึ้นเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มาเล. ๑.

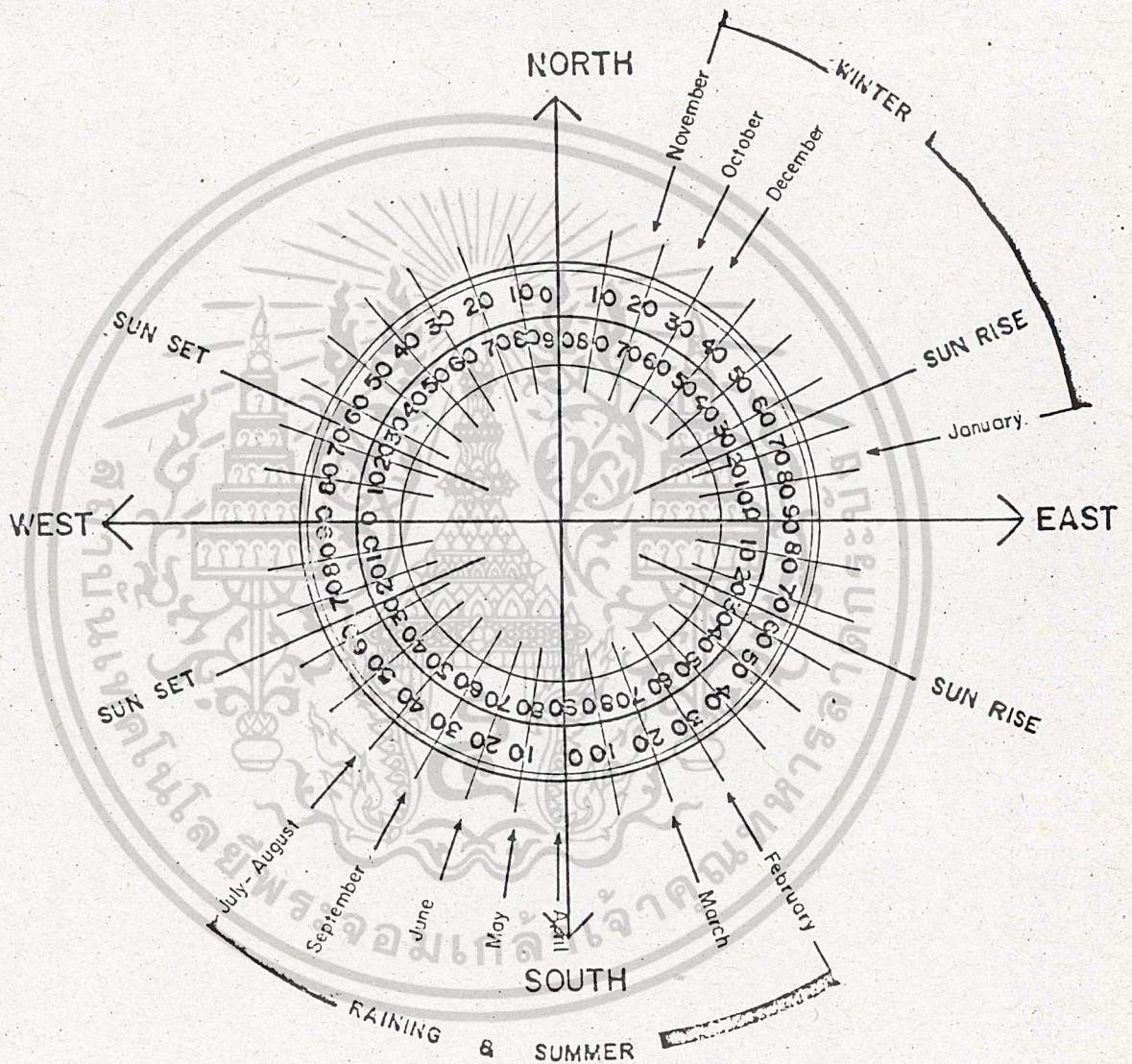

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะทิศทางลมตามฤดูกาลของประเทศไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะกายภาพของประเทศไทย

	สูง 0 - 500 ฟุต
	สูง 500 - 1,500 ฟุต
	สูง 1,500 - 3,000 ฟุต
	สูง 3,000 ฟุตขึ้นไป

เหนือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(๑) ประเภทธรรมชาติ

ไถ่แก่ น้ำตก ภูเขา ถ้ำ น้ำพุร้อน เขตสงวนพันธุ์สัตว์ สวนสัตว์ อุทยานแห่งชาติ ทะเล หาดทราย ทะเลสาป เกาะ เขื่อน แหล่งน้ำจืด และอ่างเก็บน้ำ

(๒) ประเภทประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ และศาสนา

ไถ่แก่ วัด โบราณสถาน อุทยานประวัติศาสตร์ ชุมชนโบราณ พิพิธภัณฑสถาน กำแพงเมือง คูเมือง และอนุสาวรีย์

(๓) ประเภทศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและกิจกรรม

ไถ่แก่ งานเทศกาลประจำปี งานประเพณี ศูนย์วัฒนธรรม

๒.๔.๒ กายภาพระดับภาค

๑) สถาปัตยกรรมศาสตร์

(๑) ที่ตั้ง

ภาคกลางตั้งอยู่บนที่ราบลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา ระหว่างเส้นรุ้งที่ ๑๓ ๓๐ ๑๕ ๕' เหนือ และเส้นแวง ๙๙ ๔๕' - ๑๐๑ ๒๕' ตะวันออก โดยทางคานตะวันตกอยู่ในแนวเทือกเขาถนนธงชัย และคานตะวันออกอยู่ในแนวเทือกเขาแนวพรมบูรณ์

(๒) พื้นที่

ภาคกลางประกอบด้วยจังหวัดต่างๆ จังหวัดมีเนื้อที่ทั้งสิ้น ๒๑,๐๙๓ ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ ๔.๑ ของพื้นที่ทั้งประเทศ

(๓) อาณาเขต

อาณาเขตของภาคกลางมีพื้นที่ติดต่อกับภูมิภาคข้างเคียง ดังนี้

- ทิศเหนือ ติดต่อกับภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- ทิศใต้ ติดต่อกับอ่าวไทย
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคตะวันออก
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับภาคตะวันตก

๒) ลักษณะภูมิประเทศ

ภาคกลางเป็นภาคที่ได้เปรียบทางภูมิประเทศมากที่สุด เพราะสามารถติดต่อกับทุกพื้นที่ได้สะดวก เพราะทำเลที่ตั้งอยู่ใจกลางของประเทศ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบดินตะกอนที่แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำท่าจีน และแม่น้ำสุพรรณบุรีพัดพามา จึงเป็นที่ราบที่สมบูรณ์ที่สุดในประเทศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารลิขสิทธิ์สงวนไว้เพื่อใช้ในการเรียนการสอน ไม่อนุญาตให้เผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

๓) ลักษณะภูมิอากาศ

ภาคกลางมีภูมิอากาศแบบทุ่งหญ้าเมืองร้อน มีอุณหภูมิสูงตลอดปี อุณหภูมิโดยเฉลี่ยระหว่าง ๒๔ - ๓๐ องศาเซลเซียส แสงออกได้เป็น ๓ ฤดู ได้แก่ ฤดูฝน ฤดูหนาว ฤดูร้อน โดยเฉพาะมีฤดูร้อนสลับฤดูฝนชัดเจน ยกเว้นบริเวณส่วนกลางที่ติดต่อกับอ่าวไทย ได้แก่ จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งจะอยู่ภายใต้อิทธิพลลมมรสุม โดยจะมีอุณหภูมิเฉลี่ยระหว่าง ๒๖ - ๒๘ องศาเซลเซียส

๔) ทรัพยากรธรรมชาติ

เนื่องจากบริเวณภาคกลางส่วนใหญ่เป็นที่ราบอุดมสมบูรณ์ ดังนั้นทรัพยากรที่สำคัญที่สุด คือ ดิน ดินส่วนใหญ่เป็นดิน ซึ่งเกิดจากน้ำพัดพามาทับถมกัน ซึ่งจะทำให้ผลทางการเกษตรสูง จึงจะเห็นได้ว่ามีผลผลิตทางการเกษตรสูง คือ ข้าว

นอกจากนี้ยังพบทรัพยากรอื่น ๆ อีก เช่น

ทราย พบมากที่ชัยนาท สิงห์บุรี อ่างทอง และอยุธยา

หินอ่อน หินปูน พบมากที่สระบุรี และลพบุรี

แร่ซุลเฟอรัม พบมากที่ชัยนาท

ป่าไม้ พบมากที่สระบุรี

สำหรับแร่ธาตุและป่าไม้ในภาคกลางพบได้จำนวนน้อย เนื่องจากบริเวณนี้เป็นที่ราบลุ่ม ทรัพยากรธรรมชาติอันมากจะเป็นแม่น้ำ ลำคลองและแหล่งน้ำอื่น ๆ

๕) การโยกย้ายถิ่น

พื้นที่นครองท่าการเกษตรของภาคกลาง มีพื้นที่ทั้งสิ้น ๑๕,๔๓๓ ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ ๓๓ ของพื้นที่ภาคกลางทั้งหมด คือประมาณ ๒๑,๐๕๓ ตารางกิโลเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีกรนำไปใช้

จังหวัด	พื้นที่ทั้งหมด (กม.)	เนื้อที่ถือครองการเกษตร		เนื้อที่ป่าไม้ (กม.)	เนื้อที่ไม่ได้ จำแนก(กม.)
		ตร.ม.	สพท.ทั้งหมด		
สระบุรี	๒,๙๖๓	๒,๙๓๐.๒๖	๘๐.๓๓	๑๐๒.๘๓	๓๘๓.๘๓
ลพบุรี	๖,๕๘๘	๕,๕๘๕.๓๒	๖๕.๕๕	๒๙๓.๓๖	๑,๓๐๐.๙๒
ชัยนาท	๒,๖๓๖	๑,๘๐๓.๕๓	๖๘.๕๑	๑๐.๕๓	๘๒๒.๑๐
สิงห์บุรี	๘๕๒	๗๐๘.๐๒	๘๕.๐๕	-	๑๓๙.๙๕
สมุทรปราการ	๕๓๕	๕๕๓.๓๕	๕๓.๐๕	-	๕๘.๖๑
อยุธยา	๒,๕๘๐	๒,๒๕๑.๑๕	๕๐.๓๖	-	๒๗๘.๘๕
นนทบุรี	๖๒๓	๓๓๓.๓๑	๕๕.๒๐	-	๒๘๕.๒๙
ปทุมธานี	๑,๕๕๓	๑,๒๖๓.๒๐	๘๕.๖๕	-	๒๒๔.๕๐
อ่างทอง	๕๕๑	๕๖๐.๑๕	๘๓.๖๕	-	๑๒๐.๘
กรุงเทพฯ	๑,๕๕๑	๓๐๘.๘๐	๕๕.๓๖	-	๘๕๐.๓
รวม	๒๑,๐๕๓	๑๕,๕๓๓.๕๓	๓๓.๑๓	๕๑๑.๑๐	๕,๒๕๘.๕๓

ตารางที่ ๕ แสดงเนื้อที่ถือครองการเกษตร
จากตารางที่กล่าวมาแล้วประมาณร้อยละ ๕๐.๑๖ ของพื้นที่ทำการเกษตรแยกออกได้
เป็นการทำนาโดยมีพื้นที่รวม ๑๐,๕๘๐ ตารางกิโลเมตร นอกเหนือจากนั้นคือ พืชไร่ และผลไม้
มีพื้นที่รวมกัน ๕,๕๘๕.๓๒ ตารางกิโลเมตร (ร้อยละ ๒๐.๕๒)

สำหรับการใช้ที่ดินเพื่อการอยู่อาศัยนั้นมีเพียงร้อยละ ๑.๕๓ ของพื้นที่ทั้งภาค แนวโน้ม
การใช้ที่ดินของภาคกลางในอนาคต พื้นที่ถือครองทำการเกษตรจะเพิ่มในอัตราลดลง เพราะการ
ขยายพื้นที่ใช้ประโยชน์

๖) ทางรถไฟ

มีเส้นทางเดินรถไฟ ๕ สายใหญ่ๆคือ สายเหนือ ตะวันออก ตะวันออกเฉียง
เหนือ และสายใต้ เป็นระบบทางเดี่ยว ซึ่งทำให้ความจุในการเดินรถต่ำ

สำหรับที่ตั้งของภาคกลางเป็นจุดกระจายของเส้นทางเคเบิลไฟของภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยแนวทางการไฟสายเหนือเป็นสายที่มีปริมาณคนโดยสารสูงสุด

๗) ทางน้ำ

เส้นทางเคเบิลเรือในลุ่มแม่น้ำภาคกลาง ประกอบด้วยแม่น้ำสายสำคัญ ดังนี้

๑. แม่น้ำเจ้าพระยา

มีจุดเริ่มต้นจากนครสวรรค์ถึงอ่าวไทย มีความยาวประมาณ ๓๖๕ กม. นับว่าเป็นแม่น้ำสายสำคัญที่สุดที่สุดของประเทศ

๒. แม่น้ำป่าสัก

ไหลผ่านลพบุรี และสระบุรี และบรรจบกับแม่น้ำเจ้าพระยาที่อำเภอพระนครศรีอยุธยา

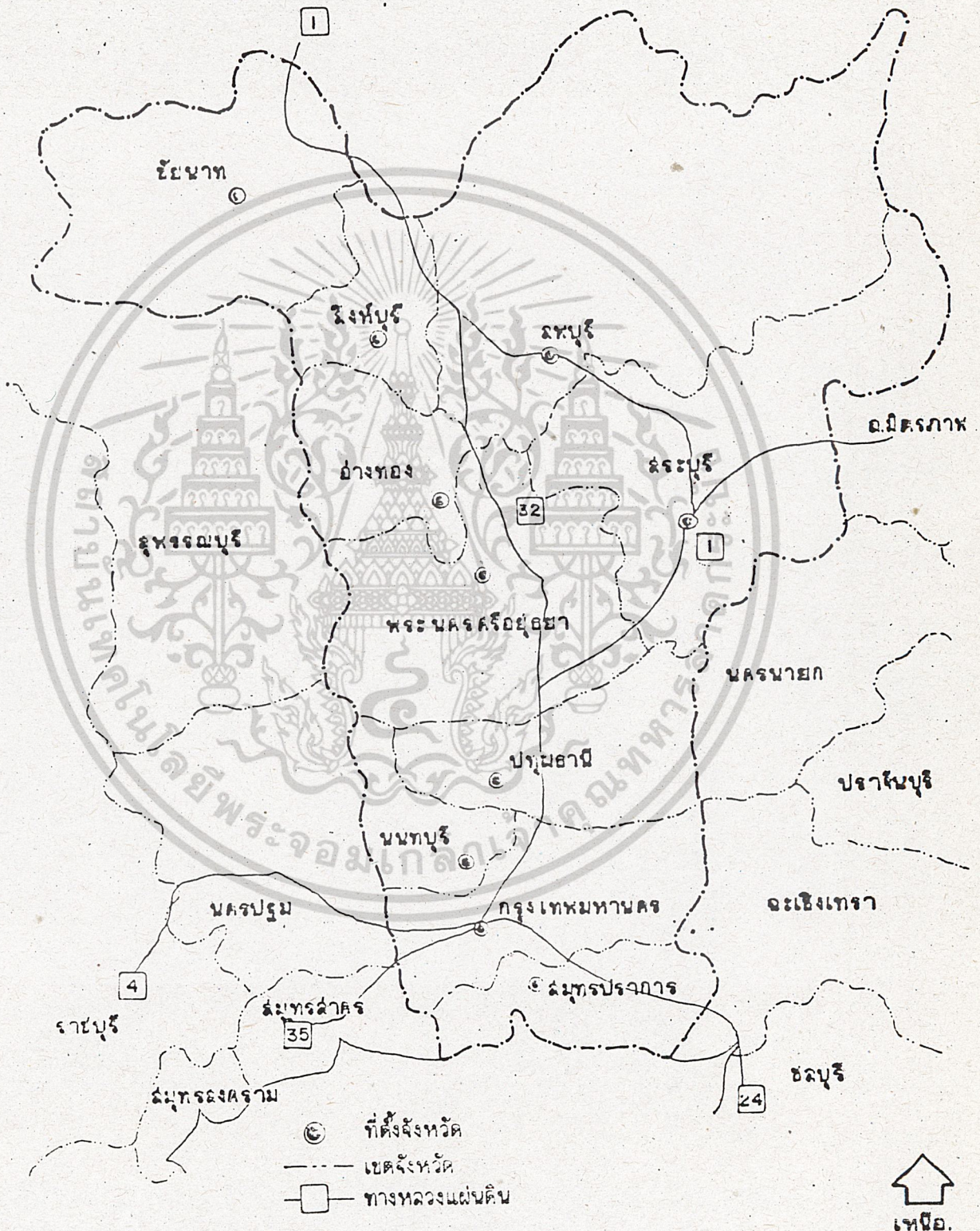
๓. แม่น้ำลพบุรี

ไหลผ่านสิงห์บุรี และบรรจบกับแม่น้ำเจ้าพระยาบริเวณอำเภอพระนครศรีอยุธยา

การขนส่งสินค้าในปัจจุบันนิยมทางรถยนต์และการรถไฟมากกว่าทางน้ำเพราะเส้นทางน้ำเป็น ขาดการท่าเรือบำรุงรักษา ดังนั้นค่าใช้จ่ายการขนส่งทางน้ำ จึงมีแนวโน้มสูงขึ้นไกล เคียงกับค่าใช้จ่ายทางรถยนต์และทางรถไฟ บทบาทการขนส่งทางน้ำในปัจจุบันจึงเป็น การขนส่งขนาดเล็ก เช่นการขนส่งผลผลิตทางการเกษตรไปยังตลาดเท่านั้น

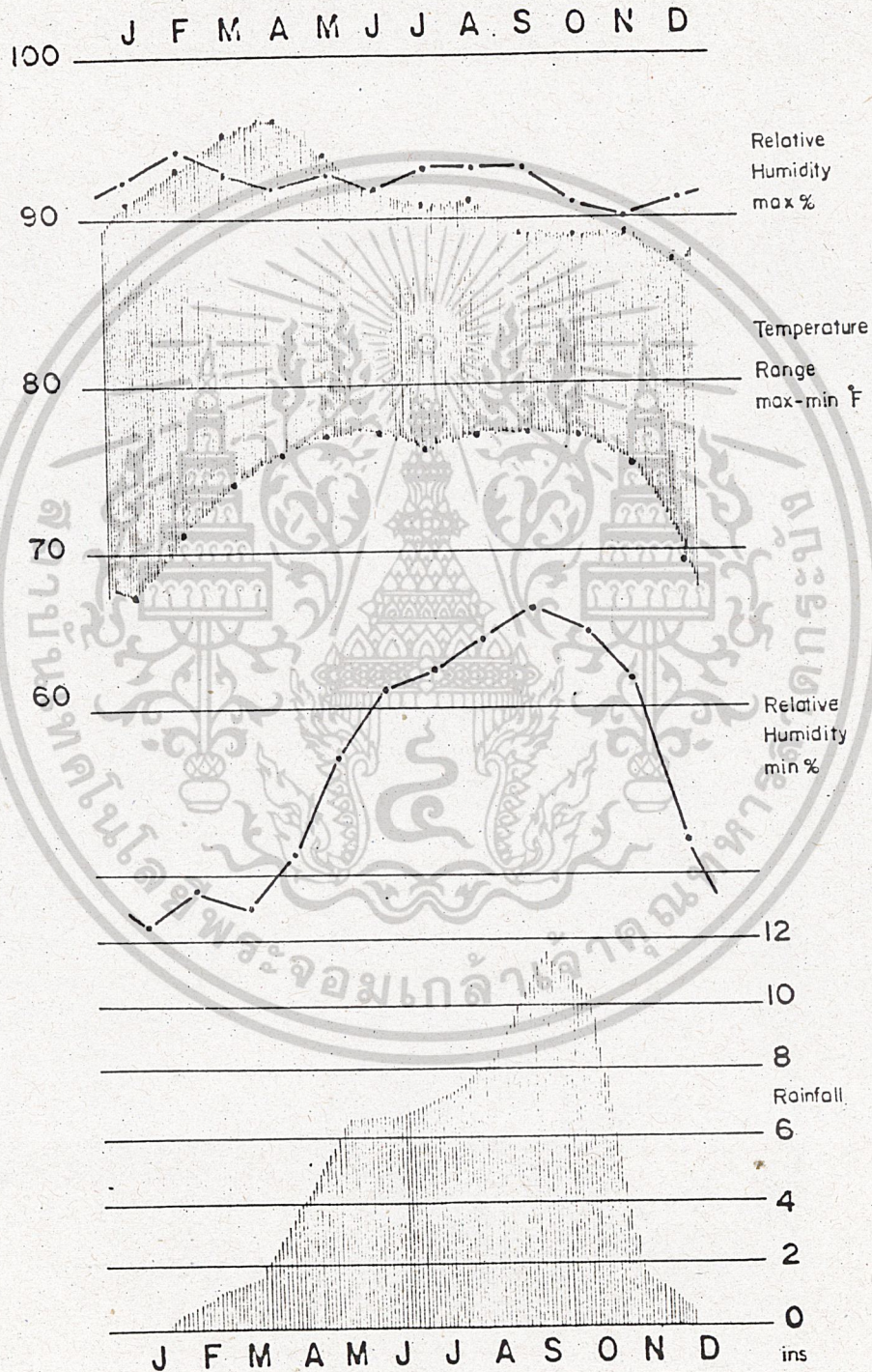
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงเส้นทางหลวงในภาคกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะภูมิศาสตร์ของภาคกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้